

Landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 OSLO

Vår dato: 01.12.2014
Vår referanse: 14/64545
Deres dato: 17.10.2014
Deres referanse: 14/1674

Hørings svar - ny forskrift om tilskot til avløyning ved sjukdom og fødsel mv

Landbruksdirektoratet viser til høringsbrev av 17. oktober 2014 fra Landbruks- og matdepartementet (LMD) om høring av forskrift om tilskot til avløyning ved sjukdom og fødsel mv. Landbruksdirektoratet svarer med dette på høringsnotat og utkast til forskrift. Den valgte strukturen og ordlyden i den foreslåtte nye forskriftsteksten henger nøye sammen med teksten i Jordbruksavtalen. Vi viser derfor også til våre merknader til foreslått ny tekst til Teknisk jordbruksavtale som ble gjennomgått i møte med LMD den 20. november 2014.

Landbruksdirektoratet er positive til at det kommer en ny forskrift for tilskuddsordningen allerede nå. Både fordi det er en rekke utfordringer ved forvaltningen av ordningen som det ville være uheldig å måtte vente helt til den igangsatte evalueringen av ordningen er avsluttet med å få bedre løsninger på, og fordi det å fjerne reglene om tilskudd til ferie og fritid uten ytterligere redigering ville gitt en uryddig forskrift.

Det har vært nær kontakt mellom departementet og direktoratet under arbeidet med å lage utkast til ny forskrift og vi har få merknader til høringsutkastet. Enkelte ting vil vi likevel påpeke i det følgende.

§ 7 – Tilskot ved dødsfall

Bestemmelsen er en lang setning som går over fem linjer og den er derfor tung å lese. Dette er en ulempe både for ansatte i landbruksforvaltningen og for etterlatte som vurderer å søke om tilskudd. I tillegg er det rom for misforståelser når det gjelder hvem som må ha hatt næringsinntekt fra foretaket på minimum $\frac{1}{2}$ G. Landbruksdirektoratet mener det vil være fordelaktig å dele opp setningen og å endre litt på ordlyden. Vi foreslår følgende ordlyd:

§ 7. Tilskot ved dødsfall

Attlevande ektemake/sambuar, barn eller foreldre til avdød jordbrukar, som før dødsfallet dreiv eit føretak med vanleg jordbruksproduksjon, kan gjevast tilskot til avløyning i inntil 8 veker etter dødsfallet. Vilråa i § 3 første og andre leden gjeld ikkje for den attlevande, men jordbrukaren må ha hatt ei gjennomsnittleg næringsinntekt frå jordbruk, gartneri mv. frå føretaket på minimum $\frac{1}{2}$ G i dei to siste kjente likningsåra.

Utbetaling av tilskuddet

Landbruksdirektoratet er positive til at det åpnes opp for at også andre aktører enn avløserlagene kan tilby avløsertjenester som gir grunnlag for tilskuddsutbetaling. Dette vil skape mer fleksibilitet og er særlig positivt med tanke på de kommunene som ikke har landbruksvikardekning.

Når det gjelder muligheten til å utbetale tilskudd direkte til avløserlaget ser vi imidlertid noen momenter som taler for at det bør vurderes å videreføre denne muligheten for tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Den absolutt største andelen av utbetalingene over denne ordningen gjelder avløsning i forbindelse med bondens sykdom. Utgiftene til avløsning kan komme opp i flere hundre tusen kroner for ett og samme sykmeldingstilfelle, og bonden har ikke planlagt at disse utgiftene skal komme. I saker der bonden har krysset av for at han ønsker at tilskuddet skal utbetales direkte til avløserlaget, venter sistnevnte vanligvis med å utstede faktura for avløsningen til etter at tilskuddet er utbetalt.

Det tar tid å få behandlet søknaden om tilskudd hos kommunen blant annet fordi man er avhengig av opplysninger fra NAV for å få beregnet tilskuddet. Ved at fakturaen fra avløserlaget først utstedes etter at tilskuddet er utbetalt, slipper bonden å bekymre seg for om han har likviditet til å betale fakturaen fra avløserlaget. Forskjellen fra tilskudd til avløsning ved ferie og fritid er både størrelsen på beløpene, at utgifter til ferie og fritid kan planlegges og at det er stor forutsigbarhet knyttet til når tilskuddet utbetales.

Avløserlagene spiller videre en samfunnsmessig viktig rolle gjennom å sørge for tilstrekkelig beredskap av landbruksvikarer til å dekke de akutte situasjonene. Det er viktig å legge til rette for at de kan videreføre dette tilbudet på samme nivå også fremover. Avløserlagenes samfunnsmessige rolle taler for at man bør videreføre muligheten til å utbetale tilskuddet rett til avløserlaget, til tross for at andre foretak ikke gis samme mulighet.

Et av argumentene i høringsbrevet for å fjerne muligheten til å utbetale tilskuddet direkte til avløserlaget er at reglene for produksjonstilskudd/tilskudd til avløsning ved ferie og fritid og for tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. bør være så like som mulig, der dette er hensiktsmessig. Denne betraktningen er Landbruksdirektoratet enig i. Imidlertid er vi usikre på om det per i dag har noen praktisk betydning at reglene er like når det gjelder akkurat dette. Jordbruksforetakene må uansett fylle ut et eget søknadsskjema og forholde seg til en annen søknadsfrist for tilskudd til avløsning ved sykdom enn for de to andre tilskuddene. Det er separate saksbehandlings-/utbetalingssystem som benyttes for ordningene i forvaltningen og det er ofte ulike personer som arbeider med de ulike ordningene.

Dersom konklusjonen etter gjennomgangen av høringsinnspillene blir at muligheten beholdes, foreslår vi å regulere dette i § 8:

§ 8. Søknad og utbetaling

Føretak som søker tilskot skal nytte søknadsskjema fastsett av Landbruksdirektoratet. Søknadsfristen er 3 måneder etter dagen avløsynga fann stad. Ved ein samanhengande

avløysingsperiode reknast fristen frå siste dag i perioden.

Tilskotet kan ikkje overdragast til eige eller pant, men det kan utbetalast direkte til avløysarlaget eller –ringen dersom søkjar ønsker det.

§ 12 – Avkorting ved feilopplysninger

Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden om tilskudd etter denne ordningen står det i forslaget til forskriftstekst at tilskuddet helt eller delvis «skal» avkortes. I høringsbrevet kommer det frem at hensikten med å skrive «skal» er å få frem at avkorting «alltid skal vurderes». Landbruksdirektoratet mener det vil være en fordel å skrive regelen slik den er ment direkte i forskriftsteksten for å unngå uklarhet. Vi foreslår derfor følgende ordlyd i § 12:

§ 12. Avkorting ved feil opplysningar

Dersom søkjar aktaust eller forsettleg har gjeve feil opplysningar, som har eller ville ha danna grunnlag for ei urettmessig utbetaling av tilskot etter denne forskrifta, skal kommunen vurdere om heile eller delar av det tilskotet som tilfaller føretaket skal avkortast.

Med hilsen
Landbruksdirektoratet

Jørn Rolfsen
administrerende direktør

Reidar Olsen
direktør

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:
Landbruks- og matdepartementet